

Seat No. : _____

AL-120

April-2023

B.A., Sem.-IV

CC-213 : Economics

(Economic Development & Economic System)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. સામંતશાહી અને વ્યાપારવાદ પર ટૂંકનોંધ લખો. 14
અથવા
આર્થિક પદ્ધતિ એટલે શું ? આર્થિક પદ્ધતિના લક્ષણો જણાવો. 14
2. સમજાવો : 14
(1) ખાનગી મિલકત
(2) વારસાપ્રથા
અથવા
મૂડીવાદની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 14
3. સમાજવાદની જુદી-જુદી વ્યાખ્યાઓ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. 14
અથવા
સમાજવાદની મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. 14
4. ગાંધીજીના પાયાના આર્થિક વિચારો ચર્ચો. 14
અથવા
(1) ગાંધીજીના વાલીપણાનો સિદ્ધાંત 14
(2) ગાંધીજીના ચંત્રોના વપરાશ અંગેનો ખ્યાલ
5. M.C.Q. (કોઈપણ સાત) 14
(1) “સાગરની મહારાણી” નું બિરૂદ _____ દેશને પ્રાપ્ત થયું હતું.
(A) અમેરિકા (B) જર્મની (C) ફ્રાન્સ

- (2) સામંતશાહી પદ્ધતિના અંત પછી કઈ પદ્ધતિનો વિકાસ થયો ?
 (A) સમાજવાદ (B) વ્યાપારવાદ (C) મૂડીવાદ
- (3) આર્થિક પદ્ધતિ એ કેવા પ્રકારનું સંગઠન છે ?
 (A) પરિવર્તનશીલ (B) કાર્યક્ષમ (C) લોકશાહી
- (4) કઈ આર્થિક સંસ્થા એ મૂડીવાદનો આધારસ્તંભ છે ?
 (A) હરિકાઈ (B) નફનો હેતુ (C) વારસાપ્રથા
- (5) કઈ આર્થિક પદ્ધતિમાં ગ્રાહક સર્વોપરી છે ?
 (A) સમાજવાદ (B) મૂડીવાદ (C) મિશ્ર અર્થતંત્ર
- (6) મૂડીવાદનું સાતત્ય જાળવવા _____ એ અગત્યની આર્થિક સંસ્થા છે.
 (A) હરિકાઈ (B) નફો (C) વારસાપ્રથા
- (7) કઈ આર્થિક પદ્ધતિમાં ઉત્પાદનના સાધનોની માલિકી સમાજની હોય છે ?
 (A) મૂડીવાદ (B) સમાજવાદ (C) મિશ્ર અર્થતંત્ર
- (8) કાર્લ માર્ક્સે કયાં અર્થતંત્રની ટીકા કરી હતી ?
 (A) સમાજવાદ (B) મૂડીવાદ (C) મિશ્ર અર્થતંત્ર
- (9) કોને ‘વૈજ્ઞાનિક સમાજવાદના પિતા’ કહેવામાં આવે છે ?
 (A) કાર્લ માર્ક્સ (B) પીગુ (C) લુક્સ
- (10) ગાંધીજીના આર્થિક વિચારોને કોણે “ગાંધીવાદી અર્થશાસ્ત્ર” તરીકે ઓળખાવ્યું છે ?
 (A) શ્રીમન્ન નારાયણ (B) નરહરિ પરીખ (C) ભોગીલાલ
- (11) ‘રેટિયો અને ખાદી’ એ ગાંધીજીની કઈ આર્થિક યોજનાના આધારસ્તંભ હતા ?
 (A) સ્વાવલંબન (B) સર્વોદય (C) સ્વદેશી
- (12) “સાદું જીવન અને ઉચ્ચ વિચારો” એ ગાંધીવાદી પદ્ધતિનું કયું વાક્ય ગણાય છે ?
 (A) ધ્રુવ વાક્ય (B) ગૌણ વાક્ય (C) સાધારણ વાક્ય

Seat No. : _____

AL-120

April-2023

B.A., Sem.-IV

CC-213 : Economics

(Economic Development & Economic System)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Write short note on Feudalism and Mercantilism. **14**
OR
What is Economic system ? Explain the characteristics of it. **14**
2. Explain : (1) Private Property
(2) Inheritance **14**
OR
Explain the achievements and limitations of Capitalism. **14**
3. Give the different definitions of Socialism and discuss its characteristics. **14**
OR
Discuss the limitations of Socialism. **14**
4. Discuss Gandhian basic economic thoughts. **14**
OR
(1) Gandhiji's principle of trusteeship **14**
(2) Gandhiji's concept on the use of Machines
5. M.C.Q. (any **seven**) **14**
(1) The title of "Empress of Sea" was received by _____.
(A) America (B) Germany (C) France
(2) Which system developed after the end of Feudalism ?
(A) Socialism (B) Mercantilism (C) Capitalism
(3) Which type of organization is the economic system ?
(A) Changing (B) Efficient (C) Democratic

- (4) Which Economic institution is the Pillar of Capitalism ?
(A) Competition (B) Profit motive (C) Inheritance
- (5) In which Economic system the consumer is Supreme ?
(A) Socialism (B) Capitalism (C) Mixed Economy
- (6) To maintain the continuity of Capitalism, _____ is an important economic system.
(A) Competition (B) Profit (C) Inheritance
- (7) In which Economic system society is the owner of production resources ?
(A) Capitalism (B) Socialism (C) Mixed economy
- (8) Which Economic system was criticised by Karl Marx ?
(A) Socialism (B) Capitalism (C) Mixed economy
- (9) Who is considered as the 'Father of Scientific Socialism' ?
(A) Karl Marx (B) Pigou (C) Lukes
- (10) Who introduced Gandhiji's economic thoughts as "Gandhian Economics" ?
(A) Shreeman Narayan (B) Narhari Parikh (C) Bhogilal
- (11) In which of the Gandhian Economic system "Ratiyo and Khadi" are considered as pillars ?
(A) Self dependence (B) Sarvoday (C) Indigenous
- (12) "Simple living and high thinking" constitutes which type of sentence in Gandhian system ?
(A) Main statement (B) Secondary statement (C) Ordinary statement
-